

КИТОБИ ТАВҲИД (ҲАҚҚИ АЛЛОҲ БАР БАНДАГОН)

[Тоҷикӣ – Tajiki – طاجيکيۃ]

Таҳия: Муҳаммадазиз Раҷабӣ

2013 - 1435

IslamHouse.com

التوحيد (حق الله على العباد)

«باللغة الطاجيكية»

إعداد: محمد عزيز رجب

2013 - 1435

IslamHouse.com

КИТОБИ ТАВҲИД (ҲАҚҚИ АЛЛОҲ БАР БАНДАГОН)

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [النار: ٥٦]

“Ман наёфаридаам чинн ва инсонҳоро чуз барои ибодати хеш”.

Сураи Зориёт – 56

Инчунин мефармояд:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطُّغُوتَ﴾

[النحل: ٣٦]

“Ва барои ҳар қавме паёмбареро фиристодем (ва муҳтавои даъвати ҳамаи паёмбарон ин будааст, ки) Аллоҳро парастиш кунед ва аз ибодати тоғут (шайтон, бут, ситамгарон ва ғайра) дур бошед”.

Сураи Наҳл – 36

Инчунин Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَيَالِ الَّذِينَ أَحْسَنَّا﴾ [الاسراء: ٢٣]

“Ва Парвардигори ту фармон дод, ки чуз Ёро ибодат макунад ва ба падару модари худ некӯй кунед”.

Сураи Исро – 23

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [النساء: ۳۶]

“Аллоҳро парастид кунед ва ба ӯ чизро шарик нагиред”.

Сураи Нисо – 36

Аллоҳ таъоло низ мефармояд:

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [الانعام: ۱۰۱]

[۱۰۱]

“Бигӯ: Биёед чизҳоеро бароятон баён кунам, ки парвардигоратон бар шумо ҳаром намудааст. Ин ки ҳеч чизро шарики Аллоҳ насозед”.

Сураи Анъом – 151

Абдуллоҳ ибни Масъуд (разияллоҳу анҳу) мегӯяд: Ҳар касе хоҳад, ки васияти Паёмбарро бубинад, пас ин суханони Аллоҳро бихонад (*Ин асарро Тирмизӣ дар боби тафсири Қур’он ривоят кардааст*):

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [الانعام: ۱۰۱]

То ба ин фармудаи Аллоҳ таъоло:

﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ﴾ [الانعام: ۱۰۳]

“Ин роҳ (ки ман онро бароятон баён кардаам) роҳи мустақими ман аст. Аз он пайравӣ кунед ва аз

роҳҳои (ботиле, ки шуморо аз он наҳй кардаам)
пайравӣ накунед...“.

Сураи Анъом – 154

Ва аз Муъоз ибни Ҷабал (Аллоҳ аз ӯ розӣ бод)
ривоят аст, ки мегӯяд:

كنت رديف النبي- صلي الله عليه و سلم- علي حمارة، فقال لي: “يا معاذ،
أتدري ما حق الله علي العباد، وما حق العباد علي الله؟” قلت الله ورسوله أعلم، قال:
“حق الله علي العباد أن يعبدوه ولا يشرك به شيئاً، وحق العباد علي الله أن لا يعذب
من لا يشرك به شيئاً” قلت: يا رسول الله! أفلا أبشر الناس؟ قال: “لا تبشروهم فيتكلوا”.

“Ман ҳамроҳи Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ
бар ӯ бод) бар улоғе (харе) савор будем, Паёмбар
(салому дуруди Аллоҳ бар ӯ бод) ба ман гуфтанд:

Эй Муъоз! оё медонӣ, ки ҳаққи Аллоҳ бар
бандагонаш чист ва ҳаққи бандагон бар Аллоҳ чист?

Гуфтам: Аллоҳ ва расулаш донотаранд.
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ бод) фармуд:

Ҳаққи Аллоҳ бар бандагонаш ин аст, ки танҳо ва
ягона ӯро ибодат кунанд ва ба ӯ чизеро шарик
наёранд. Ва ҳаққи бандагон бар Аллоҳ ин аст, ки азоб
намекунад Аллоҳ он касеро, ки ба ӯ ширк
наварзидааст.

Гуфтам: Эй Паёмбари Аллоҳ! Оё мардумро
башорат (хушхабар) диҳам? Паёмбар фармуд:

Мардумро ба ин амр мужда мадеҳ, вагарна ба ин башорат эътимод хоҳанд кард (яъне: аз амал кардан танбалӣ мекунанд).

(Ривояти Бухорӣ 2856, Муслим 30)

Баёни масъалаҳои ин боб:

- 1- Баёни ҳикмат аз офариниши ҷинн ва инс (Ҷинн ва Инс танҳо барои бандагии Аллоҳ халқ карда шудаанд).
- 2- Асли ибодат ва бандагӣ ин тавҳид ва яктопарастӣ аст, зеро ки хусумат (чангу ҷидол) байни Паёмбарон ва қавмҳои аввал барои ҳамин амр буд.
- 3- Агар касе тавҳидро ба ҷой наёварад, пас Аллоҳро ибодат накардааст. Чи тавре, ки Аллоҳ дар сураи Кофирун ояти 3, мефармояд: **“Ва шумо низ намепарастед ончиро ки ман мепарастам”** (яъне, ки ибодати шумо мисли ибодат ман нест. Ибодати шумо бар асоси ширк аст).
- 4- Ҳикмат аз фиристодани Паёмбарон. (яъне, ки ҳамаи Паёмбарон барои таблиғи тавҳид ва яктопарастӣ маъбус шудаанд).
- 5- Рисолат ва даъвати Паёмбарон ба ҳамаи қавмҳо расидааст.

- 6- Дини ҳамаи Паёмбарон як аст (тавҳид ва яктопарастӣ).
- 7- Масъалаи бузург ин аст, ки шарти ба даст овардани ибодат (ва тавҳид) ин тамоми тоғутҳоро инкор кардан аст. Чи тавре, ки Аллоҳ мефармояд:

” فمن يكفر بالطاغوت ويؤمن بالله ... ”

“Бинобарин, касе, ки куфр меварзад ба тоғут ва имон меорад ба Аллоҳ, пас ба маҳкамтарин ресмоне чанг задааст...”.

Сураи Бақара – 256.

- 8- Калимаи тоғут маънои омм ва васеъ дорад. Ба ҳар чизе, ки ба ҷуз Аллоҳ парастида мешавад тоғут меғӯянд.
- 9- Се ояти сураи Анъом дар назди салаф (гузаштагони мо) қадру манзалати зиёд дорад. Дар он се оят даҳ масъала зикр шудааст, ки нахустини он наҳй аз ширк мебошад.
- 10- Дар оятҳои Сураи Исро’ ҳаждаҳ масъала ҳаст ва Аллоҳ таъоло ин масъалаҳоро бо ин сухани худ оғоз кардааст:

﴿لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخَذُولًا﴾ [الاسراء: ٢٢]

“Маъбуди дигареро ҳамроҳи Аллоҳ қарор мадеҳ, вагарна мавриди маломат ва хору забун хоҳӣ монд”.

Сураи Исро’ – 22

Ва бо ин суханаш хотима додааст:

﴿وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءآخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا﴾ [الاسراء:

[۳۹

“Маъбуди дигареро ҳамроҳи Аллоҳ қарор мадеҳ, вагарна маломатшудаду рондашуда ба Чаҳаннам андохта мешавӣ”.

Сураи Исро’ – 39.

Аллоҳи азза ва ҷалла моро ба бузургии мартабаи ин масъалаҳо огоҳ сохта (дар охир) мефармояд:

﴿ذٰلِكَ مِمَّا اَوْحٰى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ﴾ [الاسراء: ۳۹]

“Ин (супоришҳо) аз ҳикматҳое ҳаст, ки Парвардигорат ба ту ваҳй кардааст”.

Сураи Исро’ – 39

11- Аллоҳ таъоло ояти сураи “Нисо”-ро, ки ояти ҳуқуқи даҳгона номида мешавад, бо ин суханаш оғоз кардааст:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [النساء: ۳۶]

“Аллоҳи ягонаро ибодат кунед ва ба ӯ ҳеҷ чизро шарик насозед”.

Сураи Нисо – 36.

- 12- Огоҳ шудан ба васияти Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ бод) пеш аз вафоташ.
- 13- Донистани ҳаққи Аллоҳ бар мо бандагон.
- 14- Донистани ҳаққи бандагон бар Аллоҳ, дар ҳоле ки агар ҳаққи Аллохро адо кунанд.

- 15- Ин масъаларо аксарияти саҳобагони Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ бод) намедонистанд. (Масъалае, ки Муъоз мехост онро ба дигар саҳобагон мужда диҳад).
- 16- Ҷоиз аст пинҳон намудани илм дар ҳолате, ки бар манфаъати ислом ва муслимин бошад,. (дар баъзе ҳолатҳо, ва аз баъзе ашхос).
- 17- Мустаҳаб (писандида) аст башорат додани мусалмон ба он чизе, ки ӯро хушҳол месозад.
- 18- Хавф ва ҳарос аз тақя кардан бар вусъати раҳмат ва меҳрубонии Аллоҳ (ва амал накардан).
- 19- Агар аз шахсе перомуни масъалае суол карда шавад ва ӯ дар он бора чизе намедонад, пас бояд бигӯяд: Аллоҳ ва Паёмбараш донотар ҳастанд.
- 20- Ҷоиз аст, ки хосс карда шавад баъзе аз мардум ба хабаре (маълумоте) бидуни ин, ки он хабар ба дигарон гуфта шавад.
- 21- Баёни тавозуъ ва фурутани Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ бод) дар ин, ки бар ҳар савор мешавад ва шахси дигарро ҳамроҳ савор мекунад.
- 22- Ҷоиз аст савор шудани ду нафар бар ҳайвони саворӣ.
- 23- Баёни фазилат ва манзалати Муъоз (Аллоҳ аз ӯ розӣ бод).

24- Бузургии шаън ва қадри ин масъала (яъне дониستاني ҳаққи Аллоҳ бар бандагон ва ҳаққи бандагон бар Аллоҳ).

Таҳия ва нашр: Муҳаммадазиз Раҷабӣ

Гирифташуда аз **Китоби тавҳид**

- бо истифода аз тарҷумаҳои Абу Муҳаммад ва Исҳоқ ибни Абдуллоҳи Дабири ал-Авазӣ